

باسمه تعالی

نمونه سوالات درس هفتم تاریخ (۲)

استان سمنان

سال تحصیلی

۹۶-۹۷

نمونه سوالات درس هفتم تاریخ (۲)

از بحث پیامبر تا پایان صفویه

سوالات صحیح و غلط را مشخص کنید.

- ۱- برخی از مبلغان اسماعیلی، علاوه بر فعالیت های تبلیغی، علیه دشمنان خود اقدام به عملیات سیاسی و نظامی نیز می کردند.
- ۲- اقدام مهم منصور در جهت تحکیم تثبیت خلافت خاندان خود، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود.
- ۳- یکی از ویژگی های شاخص خلافت عباسیان اجتناب از سیاست عرب گرایی بود.
- ۴- حکومت فاطمیان توسط صلاح الدین ایوبی منقرض شد.
- ۵- حکومت عباسیان تا هنگام یورش مغولان به بغداد و کشته شدن آخرین خلیفه عباسی دوام آورد.
- ۶- پس از آنکه ایرانیان به عنوان فرماندهان سپاه، قدرت را در دست گرفتند، دوران هرج و مرج عباسیان آغاز شد.
- ۷- در زمان منصور عباسی تمام سرزمین های اسلامی تحت فرمان خلافت عباسیان درآمد.

سوالات تستی

- ۱- ابومسلم خراسانی توسط کدام خلیفه عباسی به قتل رسید؟
الف) مامون ب) هارون الرشید ج) منصور د) سفاح
- ۲- پیشینه تاسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان کدام خلیفه باز می گردد؟
الف) ابوبکر ب) عمر بن خطاب ج) عثمان د) علی (ع)
- ۳- جریان وکالت از زمان کدام امام معصوم آغاز شد؟
الف) امام صادق (ع) ب) امام کاظم (ع) ج) امام محمد باقر (ع) د) امام رضا (ع)
- ۴- خلافت فاطمیان در کجا تاسیس شد؟
الف) اندلس ب) شام ج) شمال آفریقا د) بیت المقدس
- ۵- پایتخت فاطمیان کدام شهر بود؟
الف) قاهره ب) بغداد ج) مرو د) سامرا
- ۶- مهمترین تحول سیاسی-مذهبی زمان عباسیان در شمال آفریقا کدام گزینه می باشد؟
الف) شکل گیری خلافت فاطمیان ب) سرنگونی خلافت فاطمیان ج) شکل گیری حکومت آل بویه د) شکل گیری حکومت سلجوقیان

۷- این سخن از کیست؟ « جانشینی پیامبر حق خاندان ما بوده ولی امویان آن را به زور غصب کردند»

الف) منصور عباسی ب) سفاح عباسی ج) هارون الرشید د) مامون عباسی

۸- ابن مقفع (روزبه) از کدام زبان کتاب هایی را به زبان عربی ترجمه کرد؟

الف) یونانی ب) سریانی ج) پهلوی د) سانسکریت

۹- الگوی شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بر اساس سنت شهرسازی کدام کشور اقتباس شده بود؟

الف) ایران باستان ب) روم باستان ج) یونان باستان د) مصر باستان

۱۰- از ویژگی های شاخص خلافت عباسیان در کدام گزینه آمده است؟

الف) گرایش به سیاست عرب گرایی ب) گرایش به سیاست ایرانی گرایی

ج) گرایش به سیاست ترک گرایی د) اجتناب از سیاست عرب گرایی

۱۱- دوران خلافت هارون الرشید در تاریخ به دوران فرمانروایی معروف شده است.

الف) فاطمیان ب) خاندان سهل ج) خاندان برمکیان د) ترکان

۱۲- عمر بن خطاب به پیشنهاد هرمزان کدام دیوان را در مدینه تشکیل داد؟

الف) بیت المال ب) جند ج) برید د) خراج

۱۳- مامون عباسی کدام امام شیعه را مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد؟

الف) امام کاظم (ع) ب) امام رضا (ع) ج) امام جواد (ع) د) امام هادی (ع)

۱۴- حکومت فاطمیان چگونه منقرض شد؟

الف) توسط سلجوقیان ب) توسط عباسیان ج) توسط امویان اندلس د) توسط صلاح الدین ایوبی

۱۵- با شکوه ترین شهری که فاطمیان بنا کردند کدام شهر بود؟

الف) بغداد ب) دمشق ج) قاهره د) کوفه

گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید.

۱- دیوان جند (سپاه) به پیشنهاد این شخص در مدینه تشکیل شد.

۲- برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی به دستور او صورت گرفت.

۳- خلافت فاطمیان در زمان این شخص به اوج قدرت دست یافت.

۴- اولین خلیفه سفاح عباسی.

۵- فرمانده ایرانی سپاه جامگان در زمان تاسیس دولت عباسی.

۶- متفکر شجاع و مترجم ایرانی کشته شده به دست منصور عباسی.

۷- خاندان ایرانی موثر در دوره هارون الرشید عباسی.

۸- خاندان ایرانی موثر در دوره مامون عباسی

هرمزان

عبدالملک مروان

مستنصر عباسی

خاندان برمکی

ابوالعباس سفاح

طاهرذوالیمینین

خاندان سهل

ابن مقفع

ابومسلم خراسانی

در جای خالی کلمه مناسب قرار دهید.

- ۱- یکی از با دوام ترین دانشگاه های دنیای اسلام به نام در قاهره مصر توسط فاطمیان بنیان نهاده شد.
- ۲- مامون به تشویق امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل نمود.
- ۳- امام کاظم (ع) در به بیان تعالیم اسلام و تربیت شاگردان اشتغال داشت.
- ۴- عباسیان خود را مصداق و رسول خدا می دانستند.
- ۵- منصور دومین خلیفه عباسی نقش زیادی در و حکومت عباسیان داشت.
- ۶- امیران و سلاطین برخی از سلسله ها مانند و بر پایتخت عباسیان تسلط یافتند.
- ۷- در زمان مامون عباسی خاندان نقش تعیین کننده ای در تحولات خلافت داشتند.
- ۸- پیشینه ی تاسیس دیوان در دوره اسلامی به زمان باز می گردد.
- ۹- یکی از اقدام هایی که به دستور عبدالملک مروان خلیفه اموی انجام گرفت ، برگرداندن خط و زبان از به بود.
- ۱۰- در دوره نخست خلافت عباسیان تشکیلات اداری منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی عهد شکل گرفت.
- ۱۱- در راس تشکیلات دیوانی قرار داشت.
- ۱۲- شکوفایی تمدن اسلامی در قرن های و بود.
- ۱۳- فاطمیان خاندانی از بودند.
- ۱۴- مذهب اسماعیلیه از مذاهب یود.
- ۱۵- خلافت فاطمیان در زمان به اوج قدرت سیاسی ، شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی دست یافت.

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱- علت کشتن ابومسلم توسط منصور عباسی چه بود؟
- ۲- دوران خلافت عباسیان به لحاظ قدرت و نفوذ خلفا به چند دوره تقسیم می شود؟ آن ها را بنویسید.
- ۳- مامون عباسی تحت تاثیر وزیر قدرتمند خود ، فضل بن سهل ، دو اقدام مهم انجام داد. آن دو را ذکر کنید.
- ۴- زمینه های ضعف و انحطاط حکومت عباسیان کدامند؟
- ۵- علت حفظ تشکیلات و نهاد های اداری در سرزمین های فتح شده توسط اعراب چه بود؟
- ۶- از مهمترین مراکز آموزشی بغداد در زمان خلافت عباسیان دو مورد را نام ببرید.
- ۷- در بیت الحکمه آثار علمی از کدام زبان ها به عربی ترجمه می شد؟
- ۸- مامون در آغاز خلافتش با قیام و مخالفت چه گروه هایی روبرو شد؟
- ۹- حکومت فاطمیان توسط چه کسی و در کجا تاسیس شد؟

- ۱۰- هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ چه بود؟
- ۱۱- سه مورد از مهمترین نمونه های آثار معماری عصر فاطمیان در قاهره را نام ببرید.

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

- ۱- در مورد چگونگی ساخته شدن بغداد به عنوان پایتخت عباسیان توضیح دهید.
- ۲- عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعیت خلافت خویش به چه چیزی تاکید می کردند؟
- ۳- اقدامات منصور خلیفه عباسی را شرح دهید.
- ۴- نتایج کلی خلافت منصور عباسی را بیان کنید.
- ۵- ویژگی های دوره نیرومندی و شکوفایی خلافت عباسی را بنویسید.
- ۶- مهمترین اقدامات مامون بعد از رسیدن به خلافت را بنویسید.
- ۷- چرا بزرگان عرب در صدد بر آمدند که مامون را خلع و فرد دیگری از خاندان عباسی را به خلافت بنشانند؟
- ۸- چه حوادثی موجب تجزیه قلمرو و کاهش قدرت و اختیارات سیاسی و نظامی خلفای عباسی شد؟
- ۹- زمینه ها علل شکوفایی علمی و فکری تمدن اسلامی در قرن های چهارم و پنجم هجری را بیان کنید.
- ۱۰- منظور از نهضت ترجمه چیست؟
- ۱۱- فعالیت امامان شیعه بعد از امام رضا (ع) بر چه اساسی استوار بود؟
- ۱۲- جریان وکالت از چه زمان آغاز شد؟ توضیح دهید.
- ۱۳- چگونگی تاسیس خلافت فاطمیان را بنویسید.
- ۱۴- حکومت فاطمیان چگونه منقرض شد؟
- ۱۵- سیاست مذهبی خلافت فاطمیان در طول حکومتشان چگونه بود؟
- ۱۶- روابط فاطمیان و عباسیان چگونه بود؟
- ۱۷- ایرانیان در دوره خلافت عباسیان به کدام مناصب مهم منصوب شدند؟

پاسخ نامه سوالات درس هفتم تاریخ (۲)

سوالات صحیح و غلط

۱-ص ۲-ص ۳-ص ۴-ص ۵-ص ۶-غ ۷-غ

سوالات چهار گزینه ای

۱-ج ۲-ب ۳-الف ۴-ج ۵-الف ۶-الف ۷-ب ۸-ج ۹-الف ۱۰-د ۱۱-ج ۱۲-ب
۱۳-ب ۱۴-د ۱۵-ج

گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب کرده و در جلوی هر سوال بنویسید.

۱-هرمزان ۲-عبدالملک مروان ۳-مستنصر ۴-ابوالعباس سفاح ۵-ابومسلم خراسانی ۶-ابن مقفع ۷-خاندان برمکی ۸-خاندان سهل

در جاهای خالی کلمات مناسب قرار دهید.

۱-دانشگاه الازهر ۲-فضل بن سهل ۳-مدینه ۴-اهل بیت و جانشینی ۵-تحکیم و تثبیت ۶-آل بویه و سلجوقیان
۷-سهل ۸-عمر بن خطاب ۹-فارسی به عربی ۱۰-عهد ساسانیان ۱۱-وزیر ۱۲-چهارم و پنجم هجری ۱۳-
شیعیان اسماعیلی ۱۴-شیعه ۱۵-مستنصر

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱-زیرا نگران نفوذ و قدرت فراوان فرمانده سیاه جامگان بود.
- ۲- دو دوره : الف- دوره نیرومندی و شکوفایی ب- دوره ضعف و تجزیه
- ۳- (۱) انتقال مرکز خلافت از بغداد به مرو (۲) تغییر لباس و پرچم عباسیان از رنگ سیاه به سبز
- ۴- پایان گرفتن حکومت مامون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی
- ۵- به دلیل نداشتن سر رشته ای در تشکیلات اداری و امور کشور داری

۶- بیت الحکمه و رصدخانه بغداد

۷- از زبان های پهلوی ، سریانی ، یونانی و سانسکریت به عربی

۸- قیام های علویان و مخالفت طرفداران امین

۹- یکی از نوادگان اسماعیل پسر امام جعفر صادق (ع) به نام عبید الله مهدی در شمال آفریقا

۱۰- تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف

۱۱- (۱) شهر قاهره (۲) مسجد جامع ازهر (۳) جامع حاکم و اقرم

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

۱- شهر بغداد در مکانی نزدیک تیسفون پایتخت ساسانیان بر اساس سنت شهر سازی ایران باستان به دستور منصور ، خلیفه عباسی ، ساخته شد. صد ها معمار ، نجار و آهنگر که اغلب ایرانی بودند در بنای بغداد مشارکت داشتند.

۲- بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند ، تاکید می کردند. آنان خود را مصداق اهل بیت و شایسته جانشینی رسول خدا می دانستند.

۳- (۱) نخست عموهایش را که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه مناصب خلع کرد و دبیر آنان ، ابن مقفع ، را به قتل رساند. (۲) ابومسلم خراسانی را ناجوانمردانه کشت. (۳) قیام دو تن از علویان و قیام های پر دامنه ای که در اعتراض به قتل ابومسلم در خراسان صورت گرفت را بی رحمانه سرکوب کرد. (۴) ساخت شهر بغداد

۴- با از میان برداشتن رقیبان و مخالفان داخلی، بنای پایتخت جدید و پایه ریزی تشکیلات سیاسی-اداری منظم در زمان منصور ، خلافت عباسیان استوار شد و تمام سرزمین های اسلامی به استثنای اندلس ، تحت فرمان آنان در آمد.

۵- این دوره صد سال طول کشید. خلفا از قدرت و نفوذ زیادی برخوردار بودند و توانستند تا حد زیادی یکپارچگی قلمرو خلافت را حفظ و شورش های مختلف را سرکوب کنند و بر امور سیاسی، نظامی، اداری و دینی نظارت و سیطره کامل داشتند.

۶- فضل بن سهل را وزیر و حسن بن سهل را حاکم عراق کرد، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد. لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد.

۷- بزرگان عرب در بغداد نسبت به تسلط خاندان سهل بر امور خلافت به حسادت و دشمنی پرداختند.

۸- پس از آن که فرماندهان سپاه که از غلامان ترک بودند، به عنوان امیر الامرا قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند ، دورانی از هرج مرج آغاز شد. آنان خودسرانه خلیفه را خلع و فردی دیگر از خاندان بنی عباس را بر جای او می نشانند. حتی برخی از خلفا به دست آنان کشته یا کور شدند.

۹- پنج مورد ذکر شده در صفحه ۷۱ : الف) آموزه های قرآن و احادیث پیامبر ... ب) خروج مسلمانان از شبه جزیره عربستان پ) حضور پیروان ادیان دیگر ت) بروز اختلافات دینی در میان مسلمانان ث) حمایت مادی و معنوی برخی از خلفا ...

۱۰- جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه آن ها به زبان عربی در دوره عباسیان.

۱۱- بر تربیت شاگردان و یاران برجسته، مقابله با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی، حفظ جامعه شیعی و مبارزه با جریان های فکری و فرهنگی و انحرافی در شیعه متمرکز بود.

۱۲- از زمان امام صادق (ع) حرکتی در جامعه اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و دوران امامان بعدی به اوج خود رسید. وکلای ائمه کسانی بودند که در مکتب اهل بیت آموزش دیده بودند و با اجازه آنان به عنوان مرجع امور دینی مردم در شهر های مختلف ایفای نقش می کردند.

۱۳- یکی از نوادگان اسماعیل پسر امام جعفر صادق (ع) به عنوان عبید الله مهدی حکومتی را در شمال آفریقا بنیاد نهاد که به خلافت فاطمیان معروف شد. خلفای فاطمی مصر را تصرف کردند و شهر قاهره را به عنوان پایتخت خود بنا نمودند تا با بغداد رقابت کند. آنان سپس منطقه شام را نیز گرفتند.

۱۴- از اواخر دوران مستنصر ، حکومت فاطمیان دچار ضعف سیاسی و بحران اقتصادی شد. حملات پیاپی سلجوقیان به قلمرو خلافت فاطمی و شروع جنگ های صلیبی ، وضعیت آن را بدتر کرد. حکومت فاطمیان توسط صلاح الدین ایوبی منقرض شد.

۱۵- خلافت فاطمی نسبت به ترویج مذهب تشیع اسماعیلی و رواج آیین های شیعی در مناطق زیر سلطه خود، اهتمام جدی داشت و از عالمان شیعی حمایت می کرد. فاطمیان در شهر های قلمرو خود به نام امامان خود خطبه می خواندند و در بیشتر دوران حکومت فاطمیان، اهل تسنن آزادانه به زندگی و فعالیت دینی و اجتماعی خود مشغول بودند.

۱۶- روابط این دو سلسله همواره خصومت آمیز بود. فاطمیان خلافت را حق خود می دانستند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی شناختند. علاوه بر آن خلفای فاطمی با تسلط بر مناطق شام و حجاز حکومت عباسیان را به شدت مورد تهدید قرار داده بودند.

۱۷- ایرانیان درکنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت عباسیان برخوردار شدند. نقش مهمی در اداره امور خلافت به عهده گرفتند. تصدی منصب مهم وزارت و سایر مناصب دیوانی، در بعضی موارد فرماندهی سپاه و حکومت بر برخی ولایات.

پایان